

Хәзрәти Мөхәммәд: «Бернәрсәдән шомлану - ширек, ягъни Аллаһыга тиңдәш тоту», - дигән.

Корылтай мөнбәреннән әйтер идем

«Конгресс сәясәт белән дә шигыльләнергә тиеш»

Декабрь башында Казанда узачак Бөтөндөнья татар конгрессының корылтаена Самардан түгзә делегат, ёч шәрәфле күнәк һәм ике журналист бараачак.

Конгресс мөнбәреннән сейләргә сүз бирсәләр, яңа Башкарма комитетка нинди теләкләр белдерер идегез, дигән сорауга Самар шәһәренең татар миллимәдәни мохтарияте рәисе, делегат Рифкат Хүҗин түбәндәгә жавапны бирде.

- Беренчедән, әле эшләп килгән Башкарма комитетка мин рәхметләремне әйтер идем. Соңғы биш елда Конгресс зур көчләр куеп Сабан тубызыны Тын океанга кадәр житкезде. Ил буйлап гәрләтеп авыл Сабан туйлары уза. Федераль күләмдә ат чабышлары узды. "Түгәрәк уен" нар горли. Бәйрәмнәр күп булсын, чөнки бу халық белән очрашу урыныны гына түгел, бу халық белән аралашу жире дә.

Мәдәни тормыш

Күргәзмәдә Самар Жәмигъ мәсҗиден дә курасе килгән иде

Самарның Ак йорты каршындағы мәйдан Дан мәйданы исемен йөртә. һәм өстәргә кирәк - шәһәрнәң ин, матур мәйданы. Менә шул киңлекте, иркенлектә бик зур гына фотокүргәзмә урын алган.

"Россия буйлап сәяхәт" дип исемләнгән күргәзмәгә йәз утызга якын фотосурәт эләнгән. һөнәрмәнд фотографлар Идел буе тәбәкләренең ин-ин, гүзәл урыннарын күрсәтергә тырышканнар һәм урыс тамашачысы күзлегеннән караганда максатларына ирешкәннәр дә, дип әйтергә була.

Дүрт ел элек, Россия тарихында беренче мәртебә, Самар, Ульян өлкәләре һәм Татарстан туристик сәяхәтләрнең уртак маршрутларын булдыралар. Таркалган дәүләттә беренче мәртебә тәбәкара берләшу сәясәт та. Тора-бара шул очлеккә Тверь, Пенза, Сарытау, Пермь, Тубән Новгород өлкәләре, Марий Эл, Башкортстан һәм Чувашия күшлалар. Бу рәсми қөгазыларда шулай диела. Ә менә reklam битләрендә нигәдер Татарстан исемлекнән соңы урыннанда.

Идел буе туризм сәясәтне унбер тәбәкне колачлап, үзенә күрә бер монстрга әйләнгән. Бу берлекне оештыруда берничә департамент, милли республикандарда министрлыklar катнашкан. Күргәзмә мәдәни күзләктән тәбәкнән, жәүһәрләрән пропагандалауны максат итеп күйгән. һичшиксеz, табигатьнәң хозурлығын, үзенчәлекен, кабатланмаганлығын күрсәткән кадрлар бар. Мәсәлән, Самар өлкәсендәгә ел әйләнәсенә тунмый торган унсигез метр тирәнлектәгә кечкенә генә кул!

Ульян шәһәре янындағы Идел аркылы күперне кайда әле шулай күзаллый аласың! Ләkin дә шундый үзенчәлекле, күңелгә иркенлек, жанга сафлық өсти торган сурәтләр күпчелек очракта чиркәүләр, монастырьлар аша бирелгән. Йөздән артык фотосурәтне карал чыккач, тулаем бер образ та. Әйтсерен лә син Россия чиркәүләренең фотомонтажын карал чыктың, диярсән. һәр тәбәкта чиркәүләр, чиркәүләр һәм монастырьлар. Ә бит шулук тәбәкләрдә матурдан-матур мечетләр бар ләбаса!

Самар Жәмигъ мәчетенен архитектура үзенчәлекен, зурлығын исәпкә алсан, һәм толерантлық турында сәйләп

кенә түгел, күрсәтсән дә, менә булыр иде хөрмәт һәм түзмелелек. Самар бүләгендә тәбәктә мәсельманлыкның өсәре дә юк.

Шундый зур күргәзмәгә Татарстан үзенең йөзен күрсәтер өчен тырышкандыр, дип юнәлгән иде. Кайда ул! Күрәсөн, барчасын да фотограф Агарков карамагына биргәннәр. Җөп герой - Свияжск! Аның турында биш фото. Тәреләр, тәреләр. Болгар турында ләм-мим. Ә бит Болгарда һәркем сокланырылк Ак мәчет салдылар. Сөембикә манарасын янындағы бина белән төшергәннәр. Ялгышмасам, безнекеләр ул бинаны "Нурали" мәчете дип йөртәләр. Агарков ана "Дворцовская церковь" күшкан. Казаның авыл хужалығы йортын мактаган, ләкин дә аның матурлығын күрер өчен Благовещенск соборы янына басып карага кирәк, дип яза Агарков. Шәхсән мин үзәм Казанда булғанда бу бинаның шедеврлығын чиркәү янына бармый да күрдем. Ничек инде ул бинаның матурлығын бер ноктадан гына күзалларга була ди? һәм ни өчен ул нокта чиркәүгә бәйләнергә тиеш икән соң?

Казаның Петропаул чиркәвендә зурлапан фотограф. Дөрес эшләгән. Матур бина. Ләкин дә нигә бер Свияжскидан биш фото, шуның икесе алачыктан. Шундый жаваплы күргәзмәләрдә дә экспонатын Татарстан мәдәният министрлығы үзе сыйламыйча, Агарковларга тапшыргач, республиканы читләрдә ничек пропагандаларга була ди соң?

Менә шуңа да Самар яшьләре Казанны карага барганды арендана автобус алалар да, кая барасын үзләре хәл итәләр. Читтеге татарлар Казаның татарлығын күрәсләр килә. Самар байлары гаиләләре белән Казан күнәкхәнәләрендә торып, үзләре телегән татар мөхитен күрер очен татарча сыйли торган гид яллыйлар.

Самар мәйданында экскурсиягә килүчеләргә авыз ачып Самар мәчетләре турында ник бер сүз әйтсөннәр. Димәк, туризм департаменты белән тығызрак элемтәләр урнаштырырга киräктер.

Шамил BAIAUTDIN.

Заман үзгәрә, алгы сафка сәясәт ышы. Русия буйлап миллиләрләр каршы яу башланды. Бу очракта да атакага татарлар ыргытылырга тиеш. Калган миллиләрләр татар арбасына гына утыручылар. Русиянен, төп кануның үзгәртергә төләүчеләр, милли мәгарифне юкка чыгаручылар көчәйгәннән-көчәя бара. Конгресста бик кочле юристлар тәркеме эшләргә тиеш. Милләтләр каршы, динебез Исламга каршы чыгучыларның фикерләрен туплап анализларга һәм һәр милли оешмага юналтергә кирәк. Үз чиратында, тәбәкләрдәге милли оешмалар да үз позицияләрен белгертеп Конгресска мәгълүмат жибәрергә тиешләр. Әлбәттә, тәбәкләр канәгатьsezлекләрен белдереп язган хатларын Русия президенты аппаратына, хөкүмәт дайрәләренә, Татарстан житәкчеләренә, тәбәк депутатларына да жибәрергә тиешләр.

Шамил BAIAUTDIN.

Сорагыз - жавап бирәбез

«Фәсәд» сүзе ни аңлаты?

«Бәкарә» сүрәсендә: "Аң булыгыз! Шул монахи қылар кешеләр арасын бозып, жир естенде **фәсәд** кылчылар, ләкин шуны үзләре сизмиләр".

«Фәсәд» сүзе ни аңлаты?

* * *

Фәсәд - бозыкылк

Парлы буласыгыз килсә, "Алеф"ка килегез!

Дөнья мәшәкатында үзләре чумып үз тормышыны онытый җибәрмәгез.

Никадәр генә мул тормышта яшәсөз дә, һөнәр иясе булсагыз да, торак урыныгыз яхши булса да - бу әле чын бәхет түгел.

Чын бәхет - ул эштән арып кайткач, сеййәненең өлмәләр күрән күрән, кичләрән бергәләп сыйлашеп утыру, төннәрен хисләрән хозурлану.

Ходай Тәгалә барлык тереклекне паралы иткән.

Парлы яшәү - ул кешенең яшәешенә нур өсти, тормыш-көн күрүнән жиңеләйтә, адәмнең гомерен озынайта.

Тулырак мәгълүматны түбәндәгә телефон аша беле аласы:

8-919-800-01-49.

"Алеф" фирмасының максаты бер - татар-башкортларны гаиләле иту, бәхетле иту.

Самар өлкә Диния нәзарәтенең һәм Самар җәмигъ мәчетенең сайты: <http://islamsamara.ru>

Мәхәррир - Ильяс хәзрәт Гирфанов.

Россия Үзәк Диния нәзарәтенең сайты: <http://cdum.ru>

Самар татарларының рәсми сайты: <http://tatarlarsamara.org>

Мәхәррир - Наилә Сабирҗанова.

Тарихи мәчетнең сайты: <http://tarichi-mechet.ru>

Мәхәррир - Наилә Биктаев.

Самар татар радиосының сайты: <http://str63.ru>

Мәхәррир - Ирек Нуриев.

«Дүслик» һәм «Ак бәхет» оешмаларының уртак сайты: <http://tatar-duslyk.ru>

Мәхәррир - Римма Нуреддинова.

Татар эшбатырларының сайты: <http://samtatdelo.ru>

Мәхәррир - Данияр Сәйфиев.

«Яктылык» мәктәбенең сайты: <http://yaktylyk.ru>

Мәхәррир - Вагыйз Хәйруллов

Безнең сүзлек

Ну кошы - Аллаһыга бирелгән кеше.

Гарше шахи - дини тәгълимат буенча, күкнәң ин, югары катлавында (түгизынчы катында) урнашкан Аллаһы тәхетен тотып торучы агач ботагы.

При Самарской Соборной мечети работает специализированный магазин по продаже мяса и мясных продуктов стандарта "халияль"

Магазин предлагает по умеренным ценам большой ассортимент мясных полуфабрикатов, колбас и колбасных изделий, приготовленных в цехах Алькино (Самарская область), Нижнекамска (Татарстан), Благовещенска (Башкортостан) и Саратова, а также хлебные изделия, различные консервы, минеральные воды и соки.

Контактный телефон: 951-24-77.

Объявление

Предлагается мясо говядина (халиль) специализированной мясной породы. Возможна доставка.

Цена - 230 рублей.

Телефон:

8 - 927 = 763 - 97 - 78